

О.Є. Златогорський, С.Д. Панишко

ДОСЛІДЖЕННЯ БАГАТОШАРОВОГО ПОСЕЛЕННЯ У с. ЗИМНЕ ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКОГО р-ну ВОЛИНСЬКОЇ обл.

Роботи провадилися на поселенні, розміщеному на південному краю великого мису першої надзаплавної тераси правого берега р. Луга, на ділянці, виділеній під забудову по вул. Польовій. На протилежному березі річки, за 1,2 км на південний захід від дослідженої ділянки, розташоване Зимнівське городище VI—VII ст.

Дослідження проводилися траншеєю, розміром 2,0 × 10 м, з прирізкою, яку зроблено після виявлення об'єкта, що продовжувався за меж-

ами траншеї. Культурний шар на дослідженій ділянці мав потужність 0,7—0,8 м і містив різночасову кераміку: епохи бронзи та раннього заліза, лужицької та празько-корчацької культур, а також давньоруського та пізньосередньовічного часів. Тут само знайдено втульчасте вістря стріли давньоруського часу. Зачистка рівня материка на глибині 0,7—0,8 м виявила дві темні плями від заповнення заглиблених об'єктів, які виявилися житлом празько-корчацької та господарською

Рис. Зимне. Житло празько-корчацької культури

ямою лужицької культур.

Котлован житла 1 — прямокутне заглиблення з ледь похилими стінками. Довжина котловану становила 3,2 м. Ширина житла — до 3,1 м, що фіксується добре збереженою стовповою ямою у північно-східному куті котловану. При цьому північно-східна межа житла зафіксована по його підлозі, оскільки тут воно накладалося на інший об'єкт, який продовжувався у стінці дорізки на сусідній ділянці, що унеможливило дослідження останнього. Глибина котловану від рівня материка становила 0,4—0,5 м. Дно рівне, з легким нахилом у південному напрямку. Слідів підмазки долівки житла не зафіксовано. Окрім згаданої стовпової ямки, у підлозі зафіксовано ще п'ять ямок різного розміру, одна з яких була передпечною. На підлозі виявлено фрагменти кераміки та «хлібців» празько-корчацької культури. Такі ж знахідки траплялись і у заповненні котловану житла.

Піч, що розміщувалась у північно-західному куті житла, була вимурувана з глини зі включенням великих фрагментів випаленої обмазки,

мала розміри 1,05 × 0,90 м і була орієнтована челястями на північний схід. На її внутрішній випаленій поверхні добре прослідковуються сліди формування пальцями руки по мокрій глині. З внутрішнього боку стінки печі та черинь пропалені до червоного кольору на товщину до 5,0 см. На черені зафіксовано сліди вапна та деревного вугілля. У тілі печі, при її розбиранні, виявлено кілька крупних фрагментів празько-корчацької кераміки.

Яма 1 — заглиблення майже круглої форми, розміром 1,2 × 1,3 м з похилими стінками та ледь увігнутим до центру дном. Глибина її становила 0,45 м від рівня материка. У заповненні знайдено фрагменти кераміки лужицької культури.

Проведені дослідження доповнюють наші уявлення про розвиток системи заселення цього мікрорегіону, зокрема про поселенську структуру навколо Зимнівського городища у VI—VII ст. Особливий інтерес становить оригінальна конструкція печі та значна кількість фрагментів «хлібців» у розкопаному житлі празько-корчацької культури.

